

הפלסטינית על השולחן מייד. להגדיר את הזכויות החור קיות של העם הפלסטיני לפי תפיסתם!
אז נניח להם להחביא את השפן בתרבוש עד הרגע האחרון. נכריח אותם לשלוח אותנו לפני הכל!

בצורה זו נשיג הישג טאקטי מכריע.
”אם יציגו הערבים פיתרון פלסטיני שאינו מתיישב עם קיום המדינה — נפסיק את הוועי”
 דה מיד, והעולם כולו יצדיק אותנו. אם ירצו הערבים להציג את הוועיה, יצטרכו להגיש פיתרון סביר, המתיישב עם קיומנו וביטחוננו.
 כך או כך תהיה היוזמה בדינינו. עמדתנו כלפי העו”לם תהיה סבירה וצודקת, ואנחנו נעודד את היסודות החיוביים ביותר בעולם הערבי ובעם הפלסטיני.
 לאיש מן הפרופסורים לא היתה תשובה לכך. אחד מהם לחש לי לאחר מכן: „אתה צודק במאה אחוז, ואנחנו הושבים כמוך בסתר ליבנו. אבל אתה הרי יודע איה מין ממשלה יש לנו...“
מה שרא עשתה למעננו ממשלת ישראל, עשתה למעננו עכשיו הפיסגה הערבית.
 היא הניחה את הבעייה הפלסטינית על השולחן. אי אפשר עוד לדון בשום עניין הקשור בשלום, מבלי לברר תחילה אם יש אפשרות של הסכם על פיתרון הבעייה הפלסטינית. ניתן עתה לברר אם יש דרך לשלום המת יישב עם השאיפות הפלסטיניות ועם קיומה וביטחונה של מדינת ישראל.

יתכן שהמלכים והנשיאים של מדינות ערב לא הבינו את המשמעות הזאת של החלטתם, כאשר קיבלוה. היו להם בוודאי חישובים ומניעים אחרים. אך לא המניעים קובעים, אלא התוצאה, והתוצאה היא כולה חיובית. **אני משוכנע לחלוטין שיש לברר על התוצאה הזאת, ושחיי תואמת את האינטרס ה” אמיתי והעמוק ביותר של מדינת ישראל.**
 רבט הצגה לנו אתגר אמיתי. הבה נשיב עליו.

אשליה: שלום וכרד

לפני כן יש לנקות את השטח אצלנו, ולסלק את האשליות האחרונות שעוד נותרו. אשליות נואשות, כימעט פאתאליות, של פושטיה-רגל.
 הגנה אמר יצחק רבין: „אם יקבע העולם הערבי שיר דון אינה שותף למשאומתן, אין עם מי לדבר באשר ל שלום בגבולנו המיורח“.
 והמסקנה הנרמזת היא: נפסיק לדבר על שלום במיור רח, וכמובן גם בצפון. אבל נמשיך לדבר על הסדר בי דרום. שם שכונת מצריים, שוחרת-השלום, ובראשה אנוואר אל-סאדאת הסביר והשקול.

זוהי אשלייה גמורה.
אם אין עם מי לדבר על שלום במיורח, לא יהיה עם מי לדבר על שלום בדרום.

יתכן שעוד יהיה עם מי לדבר בדרום על החזרת שט” חים, ללא תמורה, מילבד רווח של זמן. כדרכך קילור מטרים ומורת כדרכך שבועות של הפרדת-כוחות. אפילו זה אינו בטוח.

צריך אדם להיות בור טוטאלי בעניינים ערביים, ועיי וור גמור נוכח לקחי העבר, כדי להאמין שמצריים תוכל להסכים לשלום, ואפילו למצב רשמי של אי-לוחמה. ללא התקדמות לקראת שלום פלסטיני, העולם הערבי כולו, מכויית עד מאורק ומעומאן עד סוריה, פסק דין חד משמעי: לא יהיה שלום נפרד. לא יהיה הסדר מהותי נפרד. פיתרון הבעייה הפלסטינית הוא לבו של העניין הערבי.

לא אל-סאדאת, וזאת כל מנהיג ערבי אחר, יכול להת עולם מפסידיון היסטורי זה. נשיא מצריים יכול לנהל משאומתן על קבלת סיני בחזרה, ללא כל תמורה, מילבד דהייה חסרת-ערך של הבעייה לכמה חודשים. אבל אין הוא יכול לנהל משאומתן שלום.

מי שאומר: ”אני מוכן לדבר על הגבול המיורחי, צריך פשוט לקבוע: ”תהליכי השי” דום הגיעו לקיצם. השלום מת.“
 וכאשר מת השלום, נושמת ונושפת המילחמה.

אשליה: פיתרון מילחמתי

אשלייה שנייה שיש לסלק: בהעדר פיתרון של שלום, יש פיתרון של מילחמה.
פיתרון של מילחמה אינו קיים.

יש מילחמות הפתרות בעיות. יש מילחמות היוצרות מצבים חדשים, הנחמים יותר לפיתרון בעיות. במיקרה כזה יכול משהו לומר, במידה כלשהי של הגיון: זהו מחיר יקר, אך הוא כדאי. (זהו משמעות הפסוק של פון קלאובניך: „המילחמה אינה אלא המשך המדיניות באמ” צעים אחרים.“)

מצב כזה אינו קיים אצלנו.
 מי שמאמין, בגלוי או בסתר, שהתקפה צבאית ישרי אילת תוציא אותנו מן המבוי הסתום ותשפר את סיכויינו להשיג הסדר נוח לנו, פשוט אינו יודע מה הוא שח.

אחרי המילחמה הבאה — יהיה מהלכה כאשר יהיה! — יהיה מצבנו רע יותר לאין ערוך.

נניח לרגע שאכן יש בכוחנו לצאת למילחמה. (זהו הנחה מופקפת מאד. האם יכולה ישראל להכות, ללא אישור אמריקאי מוקדם? האם יש לנו יכולת — מבחינת פריטיה-ציווד, הנשק, התחמושת, הכסף — להילחם בניצחון לרצונה של ארצות-הברית?)

נניח שנצא למילחמה, ושננחית את המכה הראשונה. נניח שיש בכוחנו הצבאי לחשיג תוך זמן קצר יתרון צבאי. מה הלאה?

יאסר עראפאת ברבאט: האם אפשר לדבר עימו?

הבלתי-ינעים לערוך בחירות בישראל. עכשיו זה נראה כעבר רחוק. המלך נכנע, וכניעתו היא סופית. הכרת העולם והפיסגה הערבית באש”ף סור תמת את הגולל על האופציה הירדנית.
 המלך עוד יכול לבצע להטוטים. הוא מוכשר, הוא אמץ, הוא דבק במשימתו. הוא יכול להתפשר עם אש”ף, להקים מישלחת משותפת, להבטיח לעצמו חלק כלשהו במשאומתן.

אבל אין לזה כל חשיבות. התוצאה מובי טחת מראש: שטחי הגדה והרצועה ימסרו לי אש”ף כאשר צה”ל ייסוג מהם.

מאחר שכך, אין כל טעם לנהל משאומתן עם חוסיין. הרי יהיה זה טירוף גמור לנהל משאומתן להחזרת שט” חים לחוסיין, כשבטוח מראש שהוא יעבירם לאש”ף. בצור רה כזאת יקבל על עצמו חוסיין התחייבויות שאין לו כל אפשרות לעמוד בהן, ואילו אש”ף יקבל את השטחים ללא התחייבות כלשהי מאלו ישראל, ואף מבלי להכיר בעצם קיומה.

קשה להאמין שאפילו ממשלת ישראל תגיע לדרגה כזאת של שיגעון.

אשלייה: בלי אש”ף

האשלייה הרביעית היא זו הסבורה שניתן עכ” שיו להכיר במנהיגות פלסטינית כלשהי שאינה מטעם אש”ף.

לאיש כמוני, כואב לדבר על כך. במשך שבע השנים האחרונות הטפתי מעל במת הכנסת ומחוצה לה לשינוי המדיניות בשטחים המוחזקים, כדי לאפשר את הקמתה של מנהיגות פלסטינית אלטרנטיבית. נאמתי על כך עד כדי צרידות, פשוטו כמשמעו. דיברתי על כך עד בוש, עם כל מי שהיה מוכן לשמוע, החל בלוי אשכול וכלה באחרון הפקידים. תוך התייעצות עם מנהיגי השטחים הגשתי תוכניות מפורטות ומעשיות להחזרת החיים הפור ליטיים בגדה וברצועה, ולכינון הדרגתי של מנהיגות פלסטינית אמיתית, אותנטית ומושרשת באוכלוסייה.

הזרתי שנה אחרי שנה. חודש אחרי חודש, ולפעמים שבוע אחרי שבוע, שאם לא נלך בדרך זו בעוד מעט, נעניק לאש”ף את הנציגות הביילעדית על העניין הפלסטיני. איש מבין המנהיגים שהקשיבו לאזהרות אלה לא היה מוכן לקבלן. לא אשכול, לא אבן, לא אלון, ולא כל שכן גולדה, דיין או פרס.

עכשיו אני חייב לקבוע כי איחרנו את המועד. אפשרות זו שוב אינה קיימת. היא הפכה אשלייה מסוכנת.

כאשר בא השבוע יגאל אלון, ואמר שאנחנו מוכנים לדבר עם גורמים פלסטיניים, אך לא עם אש”ף — הריהו דומה לאיכר הנועל את האורווה אחרי שהסוס ברח. **האופציה של מנהיגות פלסטינית אלטרנטיבית טויבת — מתה. שום כוח עקום לא יחזיר אותה לחיים. היא נרצחה עידידי ריין, בעזרת כל עמיתיו, ובכללם רבין ואדין.**

אחרי מה שאירע באום וברבאט, לא יעז אף מנהיג פלסטיני אחד ליוזם מנהיגות אחרת, או להשתתף בה. אש”ף אכן הפך ציג בילעדי של העם הפלסטיני, וקודם כל בעיני הפלסטינים עצמם.

זה לא קרה פיתאום. לא האום ולא ועידת-הפיסגה העניקו לאש”ף מעמד זה. הוא נוצר בתוקף המציאות, בפועל, בהעדר אלטרנטיבה. האום ומנהיגי ערב פשוט העניקו הכרה רשמית למצב הקיים בפועל.

מעתה והלאה, כל שינוי אפשרי בהרכב המנהיגות הפלסטינית יצטרך לבוא לירי ביטוי בתוך אש”ף.

יתכן מאד שיהיו שינויים כאלה, ושיהיו מרחיקים- (הושך בעמוד 30)

יקרה אחד מן הדברים הבאים, או אחרים מהם, או כולם:

• **כרית-המועצות תגיש מייד אולטימטום לעצירת כוחות צה”ל, והיא עלולה לשגר כוחות להתערבות במערכה.**

• **יווצר עימות בין-לאומי, ויש מניעתו יגישו שתי המעצמות כמשותף אולטימטום די צדדים הלוחמים להפסקת המילחמה לאתר ולהחזרת הכוחות הישראליים.**

• **חריפה-הנפט יתחדש בן-ידיה. כאירופה ובארצות-הברית תיווצר פאניקה אנטי-ישראלית, וממשלת ארצות-הברית תגיש לישראל תכתיב פרו-ערבי קיצוני למען הפסקת החרב.**

• **די בימים מעטים שג לחימה כדי לדודר לחלוטין את יתרות מטבעיהחוף שנתרו לוישי ראק, ומאותו רגע תהיה ישראל תלויה בארצות-הברית להשגת לחם היומיומי שלה, פשוטו כמשמעו.**

כל זה ומבלי לקחת כלל בחשבון את התורבן הקורר-בנות של המילחמה עצמה, העלולה להתנהל הפעם בחזית ובעורף בוזמנית.

בקיצור: אחרי המילחמה נעמוד באותו המצב שבו אנחנו עומדים כיום, אך בצורה הרבה יותר חמורה. המילחמה לא תשנה את הנתונים היסודיים של האנטרטיס המעצמתיים, יחסי-הכוחות הכלכליים וגורם הנפט.

המילחמה היא פיתרון-סרק. זהו גם אשלייה מסוכנת — כי פושטיה-רגל, שנשאר ללא מוצא, ושאיום מסוגלים להסיק מסקנות מפתיותיהם, עלולים להיגרר אחר רי אשלייה זו בגלל מבוכתם ואובדן עשתונותיהם. המילחמה נראית תמיד כמוצא טוב למי שאינו מסוגל לראות מוצא אחר. משום כך יש סכנה בעצם המשך קיומו של שילטון פושטיה-רגל, הנמצא במצב של אפיסת-מחשבות.

למען ההרורים הפוטנציאליים של המדינה”
מה הבאה, ובכללם אותם הקוראים שורות אלה ברגע זה, יש להזהר בפני דרך זו של ”כריחה קדימה“.

אשלייה: חוסיין יתגבר

אשלייה שלישית: המלך חוסיין ספג מפלה, אך הוא עדיין חי. הוא יתגבר בטכסיסים שונים על תוצאות כניעתו. ויחזור להיות בעל-היבית בגבול המיורחי.

אין שום סיכוי לכך. יש לזכור, כי ישראל עצמה אשמה במצב זה. אותן ממשלות ישראליות שפסלו מכל וכל את האופציה הפלסטינית, ושתבעו את עלבוננו של חוסיין בדהט קנאי, הם שהרגו אותו.

יתכן שממשלת ישראל יכלה להציל את חוסיין, לפחות זמנית, אילו הזרזה לחזור לו שטחים בגדה המערבית. אילו היתה ממשלת גולדה מוכנה להסדר שהוצע עליידי חוסיין, אילו העבירה לו את הגדה המערבית יחד עם מעמד סביר בירושלים, כי אז היה חוסיין קובע עובדות קיימות, ואולי מוצא אינושהי דרך להתפשר עם הפלסטינים במיסגרת משותפת.

גולדה מאיר עצמה היסלה אפשרות זו. כאשר הציע המלך חוסיין להפוך את ירדן ל”ממלכה פדרטיבית”, עם חטיבה פלסטינית לאחוז-לכניול, והזרזה גולדה ודחה תה את התוכנית בלעג ובקלס, עוד בו ביום.

יצחק רבין חזר, עם כניסתו לתפקידו, על התגדותו המוחלטת למדינה פלסטינית, והציע לפלסטינים למצוא את ישותם וישועתם בירדן. אך הוא לא עשה דבר כדי לאפשר זאת. אילו החזיר לירדן מייד דריסת-רגל בגדה, למשל באיזור ריחן, יתכן שהמלך היה ניצל.

חוסיין יוכן למען בצדק, כי רבין הרג אותו סופית. הרג אותו כדי להימנע מן הצורך